

C. S. LEWIS

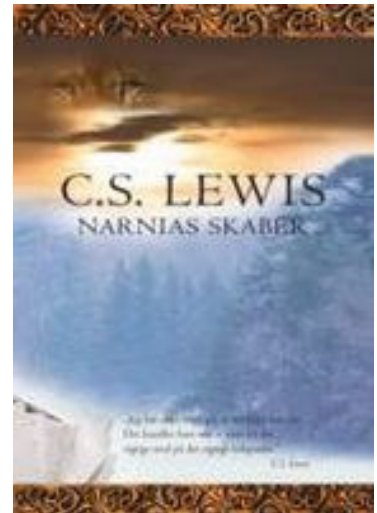
NARNIAS SKABER

Introduktion: Om filmen

I slutningen af 2005 lancerede Disney Productions en filmatisering af et af de mest afholdte engelske eventyr, Narnia bøgerne. Navnet C. S. Lewis vil således atter blive sat i forbindelse med denne vidunderlige serie, som han skabte i 1940'erne; om løven Aslan, landet Narnia og børnene, som drager på en vovet færd dér gennem et magisk klædeskab.

Denne film præsenterer seerne for manden bag Narnia og mere til. C. S. Lewis er en markant person i den religiøse, intellektuelle, kristne og filosofiske litteratur i det 20. århundrede. Han udgav mere end 100 bøger inden for et bredt område af emner bl.a. bøger for voksne, børnebøger, bøger for lærere og for "menigmand".

Hans personlige kampe med Gud beriger os med en rejsebog for vore nutidige åndelige rejser. Hans egen færd var ikke let. Det var en rejse fuld af tab, død, krig, funden kærlighed og mistet kærlighed, med andre ord, fuld af liv. I sine skrifter har Lewis efterladt os en skattekasse af visdom, der i denne postmodernistiske tidsalder endnu taler til os. Han præsenterer os for en kristendom, der i bund og grund er fuld af glæde og dog alligevel er realistisk i sin anskuelse af verden, som den er, iklædt tragedie og komik, smerte og latter, og med alle dens veje og omveje.

Information til studiegruppelædere

Se filmen som forberedelse og læs evt. anmeldelsen på filmogtro.dk. Du kan vælge at se hele filmen sammen med gruppen på en gang, eller stoppe op og diskutere undervejs. Sørg for at opdele filmen i logiske afsnit. Spørgsmålene i denne guide følger Lewis kronologisk. Hav styr på, hvornår spørgsmålene passer ind i programmet. Sørg for at alle deltagere kan se og høre filmen. Del større grupper op i mindre enheder af 4-6 deltagere under diskussionen. Husk det er din opgave at fremme samtalen, ikke at formidle svarene.

Der er mange spørgsmål i dette samtaleoplæg. Udvælg evt. blot dem, du finder bedst egnede til din gruppe og til den tid, I har til rådighed. Oplægget kan downloades fra filmogtro.dk under temaet om C. S. Lewis. Her finder du også anmeldelse af filmen samt biografien skrevet af stedsønnen Douglas Gresham: *C. S. Lewis – et personligt portræt*.

Inden visningen: læs "Introduktion: Om filmen" for alle deltagende. Undgå at nogen dominerer samtalen. Alle opmuntrer til at deltage i samtalen, men pas på med at "sætte nogen i den varme stol". Gå gruppen rundt mindst en gang og indbyd alle til at deltage, inden du slutter af.

Hjælp gruppen til at holde sig til emnet.

En kronologi over Lewis' liv

1898	Clive Staples Lewis fødes i Belfast, Nordirland. Hans bror Warren (Warnie) er 3 år ældre. Moderen Flora universitetsuddannet indenfor matematik og videnskab. Faderen Albert er advokat.
1908	Fru Lewis dør af kræft. Sønerne sendes på kostskole.
1908-1914	Diverse kostskoler. Lewis opgiver sin kristne barnetro.
1914-1916	Undervises af "The Great Knock" W.T. Kirkpatrick, intellektuel vækkelse. <i>(Øgenavnet er svært oversætteligt, men der kunne måske ligge det i det, at Knocker = at kværulere. Red.)</i>
1916	Legat til Universitetet i Oxford.
1917	Melder sig som soldat i den britiske hær, udnævnes til officer og sendes til Somme.
1918	Såres i kamp, hjemsendes, fritages for tjeneste. Vennen Paddy Moore dør i kamp.
1919-1924	Studier ved Oxford.
1921-1930	Lewis bor hos familien Moore. (Han og Paddy Moore havde lovet hinanden, at hvis en af dem skulle dø i kamp, ville den anden tage sig af den efterladte familie)
1925-1954	Lærer ved Magdalene College, Oxford.
1929	Kommer til tro på Gud, en teist. <i>(i modsætning til en ateist. Red.)</i>
1931	Bliver kristen
1933-1949	"The Inklings" samles ugentligt for at diskutere, debattere og opmuntre hinandens filosofiske og litterære udfoldelser. J.R.R. Tolkien er en del af denne gruppe.
1939-1945	Radioprogrammer for BBC fokuserer på kristen tro. "Det er kristendom" er baseret på nogle af disse programmer.
1950-1956	De syv "Narnia bøger" udgives.
1952	Lewis møder Joy Gresham-Davidman og hendes to sønner.
1954-1963	Professorat i middelalderlig- og renæssancelitteratur ved Magdalene College, Cambridge.
1956	Borgerlig vielse med Joy Davidman for at hun ikke skal miste sin engelske opholdstilladelse.
1957	Kirkelig vielse. Hendes kræftsygdom er i bedring. Deres egentlige ægteskab begynder.
1960	Joy dør af knoglekræft.
1963	Den 22. november, samme dag som mordet på John F. Kennedy, dør Lewis i sit hjem "The Kilns". Han blev 64 år.

Spørgsmål til diskussion

Barndom

Hvad tror du Lewis mener, når han siger, "... fantasien afspejler himmelske sandheder."? Er du enig i dette postulat? Hvordan ville du beskrive din fantasi som barn?

Lewis beskriver glæde (joy) som "en følelse af uforlignelig lykke, af tab og længsel. Alt sammen på én gang." Kan du nævne noget i dit liv, som ligner denne beskrivelse? Kan du komme i tanke om eksempler fra hans liv, der kan have forstærket denne forståelse af glæde?

Fortælleren siger, at "den kombination af frihed og sikkerhed", han oplevede som barn, var vidunderlig. Hvorfor tror du, disse to forhold tilsammen er vigtige i dannelsen af et barns personlighed?

Hvordan påvirkede Fru Lewis' død familien?

Tidlig ungdom

Fortælleren beskriver de kostskoler, Lewis gik på som "antifamilien". Hvilken påvirkning havde kostskolelivet på den unge Lewis? Hvorfor siger Lewis, at kostskole er en fremragende forberedelse til det kristne liv?

"The Great Knock" lærte Lewis at debattere, dvs. at forsvare sine standpunkter, sine argumenter. Har du haft nogen i dit liv, som har hjulpet dig til at tænke klart, logisk, med overbevisning? Hvem var det, og hvordan har denne person påvirket dit liv?

Ungdom

Lewis forlod "Knock" til fordel for drømmen om det store engelske universitet, Oxford. På kort tid mistede han dog sin drøm og måtte drage i krig. Krigen forrådede og forhærdede ham. Den var også skyld i noget andet. Han havde lovet sin kammerat Paddy Moore, at hvis en af dem skulle dø under krigen, ville den anden tage sig af den efterladte familie. Hvad fortæller Lewis' troskab i forhold til Paddys mor om hans karakter? Har du nogensinde aflagt nogen et løfte, som var svært at holde?

Fortælleren beskriver Lewis som en "lykkens mand". Han siger, at "en højere magt hjalp ham igennem denne del af hans liv". På hvilke måder kan vi se Guds hånd i Lewis' liv?

Lewis var så heldig, at finde en gruppe af venner og kollegaer i Oxford, som ikke alene accepterede ham, men som også udfordrede ham. Intellektuelt set var de hans ligemænd, men de var også troende. Hvem har hjulpet dig gennem dine troskriser?

Lewis beskriver dette som en tid, hvor han er forfulgt af Gud. Dette var ikke en behagelig periode. Har du nogensinde haft fornemmelsen af, at Gud "var efter dig"? Eller kender du andre, som har haft denne oplevelse?

Han beskriver sin omvendelse som dengang, hvor han "endelig gav op og indrømmede at Gud var Gud." Hvad tror du, han mener med dette?

Han beskriver også sin omvendelse således, "man behøver ikke gøre noget, man skal bare give slip på sig selv. Fuldstændig overgivelse, det ubetingede spring ud i mørket". På hvilken måde kan du genkende denne beskrivelse af tro? Kan du komme i tanke om en situation i dit liv, hvor du har været nødt til at "springe ud i mørket"?

Samtaleoplæg

C. S. Lewis - Narnias skaber

Voksenliv

Lewis var venner med nogle af sin tids største tænkere. "The Inklings" kaldte de sig. De mødtes jævnligt for at "fortælle historier". Har du kendt en god historiefortæller? Hvorfor er historier så vigtige for os?

Hvordan forandrede det Warnie og Lewis, at de åbnede deres hjem for de fire børn? Hvad kan vi lære af børnene omkring os?

Lewis og Tolkien var forskellige i deres måde at gribe fortællinger an på. Tolkien mente, at Lewis var alt for allegorisk, dvs. at en ting var et nøjagtigt symbol for noget andet. Lewis mente til gengæld, at fortællingerne om Narnia var en "supposal". (*Hvad-nu-hvis*) "Hvad nu, hvis Kristus kom til en fantasiverden ...". Hvad symboliserer de forskellige figurer i Narnia?

De gyldne år

Hvordan berørte mødet med Joy Gresham Lewis? Lewis beskriver hendes omvendelse som "historien om et velsignet nederlag". På hvilken måde korresponderer dette med hans egen historie.

Hvorfor tror du, Lewis foretrak et "proformaægteskab", da han giftede sig med Joy? Tror du, han var bange for at binde sig?

Proformaægteskabet og senere den kirkelige vielse med den fraskilte Joy er ikke uproblematisk set ud fra Ny Testaments tale om skilsmisse og nyt ægteskab. Hvad tænker du om C. S. Lewis' beslutning om at gifte sig med Joy?

Fortælleren siger, at det var først, da "hun ikke kunne fortsætte", at Lewis beslutter sig. Hvad fortæller dette dig om deres forhold på dette tidspunkt?

På hvilken måde er Lewis' oplevelse af ægteskabet en gengivelse af hans beskrivelse af glæde (joy); som "en følelse af uforlignelig lykke, af tab og længsel. Alt sammen på én gang"?

Joy's død rystede hans tro. Har du nogensinde oplevet noget, som har rokket ved din tros grundvold?

Lewis siger, "ingen havde nogensinde fortalt mig, at sorg mindede meget om frygt." Hvad tror du, han mener med dette?

Lewis ser igen

Efter Joy's død siger han, "jeg måtte lære at lidenskabelig sorg ikke knytter os til de døde. Det afskærer os fra dem". Hvordan forstår du dette udsagn? Hvad hjælper os igennem sorgens stund?

Lewis siger, at han lærte, "at det bedste måske er det, vi mindst forstår. Ikke min opfattelse af Gud, men Gud selv". Hvad tror du, Lewis mener med dette? Kan vi give slip på vore egne forestillinger/ideer om Gud og alligevel lære Gud at kende?

Hvad betyder det i bund og grund at se som "små børn"?

Udvalg af C. S. Lewis' bøger udgivet på dansk

Den frygtelige Kraft (3. bind i science fiction roman), Scandinavia, 2000
Den store skilsmisse, Scandinavia, 1988
Den tavse planet, (1. bind i science fiction roman), Scandinavia, 1999
Det er Kristendom, Scandinavia, 1996
En pilgrim vender hjem, Credo Forlag, 1997
En sorgens dagbog, Scandinavia, 2003
Fra Helvedes Blækhush, Scandinavia, 1998
Før vi får ansigt (Till we have Faces), Credo Forlag, 1999
Menneskets afskaffelse, Mimer 2001
Overvældet af Glæde (Surprised by joy), Scandinavia, 2006
Rejsen til Venus, (2. bind i science fiction roman), Scandinavia, 1999
- og selvfølgelig Narnia-bøgerne

Om C. S. Lewis

Sayer, George: Jack C. S. Lewis' liv, Scandinavia, 1995
Lewis, C. S.: Overvældet af Glæde (selvbiografi), Scandinavia, 2006
Tjalve, Lars: C. S. Lewis og vejen til Narnia, Unitas, 2006
Gresham, Douglas: Et personligt portræt, Lohse 2007

Oversættelse: Bettina Drachmann Bech - for filmogtro.dk
© FaithStreams 2007